

**Romana Đuka, Dubrovnik**

## **Obrada vjeronaučne jedinice za prvi razred srednje škole**

**Nastavna tema:** Iskustvo Boga u drugim religijama

**Nastavna jedinica:** Budizam (usp. Jeka duše, str. 110-115.)

**Osnovna namjena** (prema *Vjeronaučnom programu za srednje škole*).

Učenik zna da unutar povijesti, različitih naroda i različitih kultura postoji velik broj različitih slika o Bogu. To će mu omogućiti da i svoju vlastitu sliku o Bogu zna kritički prosuđivati te relativizirati.

Pojedinačni ciljevi (prema *Vjeronaučnom programu za srednje škole*):

- okarakterizirati predodžbu budizma, usvojiti osnovne pojmove
- zapaziti neke zajedničke crte i razlike između hinduizma i budizma, kršćanstva i budizma
- biti spreman u drugim religijama prihvatiti ono što bi na prvi pogled moglo smetati

### **Operacionalizacija ciljeva**

- učenik još jedanput, ovaj put u novom kontekstu, razmišlja o smislu života
- učenik shvaća (na primjeru Bude) ispraznost "trčanja" za materijalnim blagostanjem
- učenik uspoređuje cilj, sredstva, etička načela hinduizma, budizma i kršćanstva
- učenik pokušava shvatiti zašto od šezdesetih godina u Evropi (s potpuno drugačijom kulturno-civilizacijskom "podlogom") budizam ima toliko pristaša
- učenik u budizmu pronalazi ono što je korisno za njegov duhovni rast
- učenik zauzima stav prema budizmu

### **Tijek sata**

#### **Ponavljanje i povezivanje:**

Ponoviti osnovno o hinduizmu s prošlog sata (Nadnaravni svijet hinduizma, cilj hin-

duizma, kaste, reinkarnacija, isposništvo, mokša, Benares, etička načela). Podijeliti koju ocjenu.

### Motivacija

Ispričati priču o Budi do momenta kada napušta dom. Paralela u kršćanstvu - sveti Franjo. *Pitanje*: Motivi zbog kojih bi netko napustio obitelj, sigurnost, raskoš, sredinu u kojoj je odrastao? Najbolje odgovore napisati na ploču.

### Obrada teme

- Nastaviti priču o Budi. Šest godina isposništva dovele su ga do duhovne i moralne ispraznosti. *Vodnim razgovorom* doći do zaključka da post i odricanje mogu biti samo sredstvo, a ne cilj.

- Stablo "bodhi" - 49 dana - kušnje zlo-duha Mare - asocijacije na Isusovu kušnju u pustinji. Tko od nas odolijeva sličnim kušnjama? Koliko mentalitet zapadne civilizacije potiče želje, pohlepu, ovisnost o materijalnom? Što dobivamo odolijevanjem?

**Rad u paru.** Odgovore (onih koji su ih htjeli iznijeti) povezati s odgovorima na ploči.

- Budino prosvjetljenje. Objasniti tu riječ, opisati što se Budi dogodilo.

- Buda je neka vrst reformatora hinduizma (kod boljih razreda asociirati na Lutera)

- Navesti zajedničke crte (temelje) hinduizma i budizma, zatim različitosti.

- Moralna i duhovna podloga - četiri plemenite istine, osmerostruki plemeniti put. Cilj - nirvana. Obrazložiti. Odgovoriti u zadaći na pitanje: Može li osmerostruki plemeniti put biti koristan bilo kojem čovjeku? Zašto? *Za domaći rad*: Usporediti budistički zakonik ponašanja s Deset Božjih zapovijedi.

- Obredi u budizmu - monasi (Pronaći sličnost s redovnicima u Katoličkoj crkvi).

### Kritičko sučeljavanje i provjera

- Usporediti Budu i Isusa. Učenici rade u skupinama. Rezultate iznose u plenumu. Buda nije Bog, niti od Boga poslani posrednik, ne može djelovati kao spasitelj drugih. Temeljem osnovnih istina budizma pokušati zaključiti što Buda misli o ljubavi (i usporediti s Isusovom temeljnom zapovijedi).

Uočiti razliku između zakona karme i kršćanskog učenja o milosti (nadovezati se na slike Boga iz djetinjstva: Bog policajac). Što mi imamo Kristovim otkupljenjem? - Razgovor.

### Vrednovanje

- Vrednovati aktivnost na satu; eventualno usmena provjera 1-2 učenika.